

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/124/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5912200619
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5912200619.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľky - G. V., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. X. XX/XX, V., prechodne bytom S. XXX, V., v zastúpení JUDr. Pavol Čičmanec, advokát, so sídlom ul. E. XXXX, Y., proti odporcovi - S. P., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. X. XX/XX, V., v zastúpení JUDr. Ľubomír Hatiar, advokát, so sídlom L. H. XX, V., o zaplatenie 19.920 eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 7C/10/2012-32 zo dňa 5.6.2012 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala od odporcu zaplatenia sumy 19.920 eur i s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne z tejto sumy od 4.5.2011 do zaplatenia. Rozhodovanie o trovách konania okresný súd vyhradil po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Vykonaným dokazovaním okresný súd mal preukázané, že rozsudkom tamojšieho súdu č.k. 3C/31/2011-34 zo dňa 3.5.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 7.6.2011 bolo zrušené právo spoločného nájmu odporcu a navrhovateľky k družstevnému bytu č. 12, pozostávajúceho z 3 izieb o podlahovej ploche 39,38 m³, kuchyne, o podlahovej ploche 8,14 m² a vedľajších miestností (pozostávajúcich z predsene, kúpeľne, WC, pivnice) na 6. poschodí vo vchode č. 13 súpisné číslo XXXX na parcele č. 14067 na ul. X. XX v V., zapísanému na liste vlastníctva č. XXXXX u Správy katastra Ružomberok pre katastrálne územie V., s podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu 14975/26700. Z dokazovania ďalej vyplynulo, že vlastníkom predmetného bytu je Stavebné bytové družstvo Ružomberok, odporca je výlučným nájomcom bytu, navrhovateľke nevníklo právo na bytovú náhradu a odporca neodkúpil byt do súkromného vlastníctva.

Okresný súd pri svojom rozhodnutí zvýraznil, že žalobný návrh navrhovateľka oprela o bezdôvodné obohatenie a tento uplatnený nárok je bezdôvodný, k bezdôvodnému obohateniu nemohlo dôjsť, pretože odporca predmetný byt nescudzil. Okresný súd poukázal aj na obsahové znenie ustanovenia § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Skonštatoval, že v prejednávanej veci sa nemôže jednať ani o náhradu škody, nakoľko neboli naplnené zákonné predpoklady jej vzniku, t.j. protiprávny úkon, spôsobenie škody, príčinná súvislosť medzi škodou a protiprávnym úkonom. Správne malo byť vedené konanie voči druhému manželovi o zaplatenie polovice hodnoty členského podielu titulom vyporiadania majetkového práva za použitia analógie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd dodal, že právo sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie navrhovateľka, domáhala sa v ňom jednak zmeny napadnutého rozhodnutia tak, aby odvolací súd zaviazal odporcu zaplatiť jej čiastku vo výške 19.920 eur spolu s príslušenstvom, alternatívne žiadala zrušiť rozsudok a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolanie zdôvodnila najmä tým, že rozsudkom okresného súdu č.k. 3C/31/2011-34 zo dňa 3.5.2011 (právoplatný dňa 7.6.2011) nebolo rozhodnuté akú sumu je odporca povinný vyplatiť jej z titulu nadobudnutého členského podielu v bytovom družstve, preto je nútená domáhať sa svojho práva v aktuálnom konaní, konkrétne zaplatať dlžnej sumy, avšak vzhľadom na uplynutie zákonom stanovenej trojročnej lehoty v zmysle § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka titulom podielového spoluvlastníctva. Navrhovateľka sa domnieva, že členský podiel v bytovom družstve je spoločným majetkovým právom manželov, tvorí obsah BSM a po troch rokoch od zániku BSM platí nevyvrátiteľná právna domnienka podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka o jeho vyporiadanie. Mala za to, že členský podiel k bytovému družstvu predstavuje majetkovú hodnotu vo výške trhovej hodnoty bytu a preto prichádza do úvahy finančné vyporiadanie podľa trhovej hodnoty danej v čase zrušenia spoločného práva nájmu k družstevnému bytu.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu poukazoval na nezrozumiteľné a nezmyselné tvrdenia navrhovateľky o tom, že „rozhodnutím súdu sa stal výlučným nájomcom a užívateľom bytu on, čím došlo z jeho strany k bezdôvodnému obohateniu a jej vznikla škoda na jej majetkových právach“. Zvýraznil, že vlastníkom bytu je Stavebné bytové družstvo a on je iba nájomcom. Podľa názoru odporcu rozhodnutie súdu o ďalšom užívaní bytu nie je viazané súčasne na rozhodnutie o tom, kto bude byť ďalej užívať. Tým, že sa určí, kto bude ako člen družstva byť ďalej užívať, rieši sa aj otázka členského podielu, ktorý pri vyporiadaní BSM musí pripadnúť tomu, kto sa stal užívateľom bytu ako člen družstva. Z opatrnosti vzniesol námietku premlčania prípadných majetkových práv odvolateľky. Žiadal potvrdiť rozsudok okresného súdu a rozhodnúť o trovách konania.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p. a § 214 ods. 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Preskúmaním spisu odvolací súd zistil, že v prejednávanej veci okresný súd zistil skutkový stav veci riadne, vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy vyhodnotil z pohľadu ustanovenia § 132 i nasl. O.s.p. a z vykonaného dokazovania vyvodil i správny právny záver.

V aktuálne prejednávanej veci je preukázané, že manželstvo účastníkov zaniklo rozvodom v zmysle rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 3C/172/2007-15 zo dňa 18.7.2007 (rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 24.7.2007). Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 3C/31/2011-34 zo dňa 3.5.2011 (právoplatný a vykonateľný 7.6.2011) bolo zrušené právo spoločného nájmu účastníkov k spornému bytu (družstevný byt) bez poskytnutia bytovej náhrady navrhovateľke, t.j. na základe návrhu podaného v dobe už po uplynutí 3 rokov od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva účastníkov. Navrhovateľka pri skutkovom vymedzení návrhu vychádzala z toho, že odporca sa stal výlučným nájomcom a užívateľom družstevného bytu, došlo na jeho strane k bezdôvodnému obohateniu zo spoločného majetku manželov a preto titulom bezdôvodného obohatenia sa od odporcu domáhala zaplatať sumu 19.920 eur tvrdiac, že jej „vznikla škoda na jej majetkových právach vo výške polovice z ceny bytu“. Podstatná odvolacia argumentácia navrhovateľky (odvolateľky) vychádza však z úplne iného skutkového vymedzenia nároku odlišného než uplatňovala v skutkovom vymedzení návrhu na začatie konania. Skutkové okolnosti prezentované odvolateľkou v odvolaní z hľadiska vymedzenia jej nároku sú diametrálne odlišné, viažuce sa k hmotno-právnomu ustanoveniu § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka (zároveň sa viažu i k novým iným skutkovým okolnostiam), tie neboli predmetom rozhodovania okresného súdu, súd je totiž v sporovom konaní viazaný návrhom na začatie konania i jeho skutkovým vymedzením. Odvolateľkou prezentovaná nová skutková situácia, nové skutkové vymedzenie nároku nemôže podliehať odvolaciemu prieskumu, keďže v odvolacom konaní nie je možné prihliadnuť (vzhľadom na charakter sporového konania) na skutočnosti, ktoré neboli vznesené a uplatnené účastníkom v konaní pred súdom prvého stupňa.

V ďalšom sa preto odvolací súd zaoberal vyhodnotením vecnej správnosti posúdenia uplatneného nároku navrhovateľkou (titulom bezdôvodného obohatenia).

Právny vzťah bezdôvodného obohatenia je samostatným záväzkovým právnym vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu (napr. plnenie z neplatnej zmluvy, pri ktorej dôvod na plnenie vôbec nevznikol) alebo na základe určitej právnej skutočnosti (bezdôvodné obohatenie získané z nepoctivých zdrojov). Na základe tohto právneho vzťahu vzniká právo požadovať poskytnuté plnenie naspäť a povinnosť takéto plnenie vrátiť. Podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, vydať toto obohatenie tomu, na úkor koho bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Na strane odporcu nedošlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, nakoľko právo výlučného členského podielu v bytovom družstve získal na základe právoplatného rozhodnutia súdu č.k. 3C/31/2011-34 zo dňa 3.5.2011 (právoplatný 7.6.2011). Rozhodnutie okresného súdu nemohlo v žiadnom prípade spôsobiť bezdôvodné obohatenie na strane odporcu a spôsobiť škodu navrhovateľke na jej právach, hoci aj tým, že v ňom nebolo rozhodnuté o vyplatení prípadnej časti nadobudnutého členského podielu navrhovateľke. Krajský súd sa prikláňa k vyslovenému právnemu názoru okresného súdu, t.j. že správne malo byť konanie vedené voči odporcovi o zaplatenie polovice hodnoty členského podielu titulom vyporiadania majetkového práva za použitia analógie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z týchto dôvodov krajský súd odvolaniu navrhovateľky vyhovieť nemohol a rozsudok okresného súdu potvrdil.

Keďže okresný súd rozhodovanie o trovách konania vyhradil po právoplatnosti vo veci samej, rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e** .